

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 9 a § lagen om frontmannapension

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås, med tanke på förbättrande av den ekonomiska situationen för frontveteraner med små inkomster, att det extra fronttillägget till veteraner som uppbär endast folkpension eller en liten arbetspension skall vara högst 45 % av beloppet av folkpensionens tidigare tilläggsdel. Det extra fronttillägget avses sålunda uppgå till högst 793—984 mark per månad. Beroende på familjeförhållanden och kommungrupp är förhöjningen högst 352—437 mark per månad. Vidare är det meningen att beloppet av det extra fronttillägget minskas

gradvis på basis av frontveteranens inkomster. När arbetspensionsinkomsten överstiger 1 000 mark per månad, föreslås det extra fronttillägget, i likhet med vad som för närvarande gäller, vara 25 % av folkpensionens tidigare tilläggsdel.

Omkring 23 500 förmånstagare beräknas bli delaktiga av den föreslagna förhöjningen när lagen träder i kraft.

Lagen avses träda i kraft den 1 april 2000. Avsikten är att förmånsförhöjningarna skall betalas retroaktivt, dock senast i september 2000.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Den 13 mars 2000 hade 60 år förflutit sedan vinterkriget slutade. I vårt land finns för närvarande ca 159 900 veteraner som har frontmanna-, fronttjänst- eller fronttecken eller sådant veterantecken som tilldelats personer som deltagit i 1918 års krig. Dessutom kommer ca 1 500 personer att ha ett sådant intyg över medverkan i minröjningsuppdrag som avses i 2 § lagen om rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig (1039/1997).

De personer som har ett tecken eller intyg av ovan nämnt slag har rätt att få fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977). År 2000 är fronttillägget 226 mark per månad.

Berättigad till extra fronttillägg är, enligt 1 § 3 mom. lagen om frontmannapension, en i Finland bosatt finsk eller utländsk medborgare. En sådan mottagare av fronttillägg

till vilken utges folkpension har enligt 9 a § i samma lag rätt till extra fronttillägg. Det extra fronttillägget är 25 % av beloppet av folkpensionens tidigare tilläggsdel. År 2000 är det maximala extra fronttillägget, beroende på kommungrupp och familjeförhållanden, 441—547 mark per månad. Det minsta extra fronttillägget som betalas ut är 29 mark per månad. Drygt 88 000 personer uppbär extra fronttillägg. De personer som deltagit i minröjningsuppdrag har inte rätt till extra fronttillägg.

I det extra fronttillägget beaktas, med vissa undantag, såsom inkomst samma pensioner och ersättningar som när det gäller folkpensionen. Vid fastställande av folkpensionen beaktas såsom årlig inkomst en sådan till den försäkrade varaktigt utgående pension eller ersättning som anges i 26 § folkpensionslagen. Även om i folkpensionen såsom inkomst beaktats sådan ålders- och anhörigförhöjning av livränta som avses i

lagen om skada, ådragen i militärtjänst, beräknas det extra fronttillägget på grundval av en sådan folkpension där livräntan inte har beaktats. Om folkpensionen är avvägd, beräknas det extra fronttillägget på den oavvägda folkpensionen, vid fastställandet av vilken såsom inkomst beaktas också pensioner som betalas från utlandet och därmed jämförbara fortlöpande förmåner. I fråga om pensionstagare i anstaltsvård beräknas det extra fronttillägget på basis av folkpensionens tidigare tilläggsdel enligt oförminskat belopp.

Kommissionen för frontveteranernas minimipensioner (KB 1993:18) utredde vilken typ av principiella synpunkter som bör ligga till grund för fastställande av minimipensionen. Mot bakgrunden av frontveteranernas särställning stannade kommissionen för att föreslå att en större förmån än för närvarande skulle utges till de frontveteraner som saknade förvärvspensionsinkomst och till de veteraner som hade en liten förvärvspension. För de veteraner som lever på endast folkpension föreslås det extra fronttillägget vara 45 % av folkpensionens tidigare tilläggsdel. När tilläggsdelsinkomsterna stiger till 1 000 mark per månad föreslås procenten för fastställande av fronttillägget sjunka från 45 % till nugällande 25 % av folkpensionens tidigare tilläggsdel.

För förbättrande av frontveteranernas ekonomiska ställning föreslår regeringen att beloppet av det extra fronttillägget höjs till 45 % av den del av folkpensionen som motsvarar folkpensionens tidigare tilläggsdel. Det extra fronttilläggets maximibelopp skulle sålunda, beroende på kommungrupp och familjeförhållanden, vara 793—984 mark per månad enligt indexnivån år 2000. Förslaget innebär att extra fronttillägg till fullt belopp skulle utges till veteraner som helt och hållet saknar arbetspension eller annan därmed jämförbar ersättning. Om veteranen uppbär arbetspension eller ersättning som påverkar hans extra fronttillägg, minskar hans extra fronttillägg i proportion till de ökade inkomsterna med en procentenhet för varje årligt belopp på 334 mark upp till den inkomstgräns vid vilken personen i fråga får full folkpension. Denna inkomstgräns är 3 060 mark per år och härvid blir det procenttal som skall användas vid beräkning av det extra fronttillägget 35,8 % och beloppet av det extra fronttillägget 631—783 mark per månad. Efter denna inkomstgräns avses

det extra fronttillägget minska gradvis med en procentenhet för varje årlig pensionsinkomstökning på 826 mark så, att när de årliga pensionsinkomsterna som påverkar det extra fronttillägget är högre än 12 002 mark blir beloppet av det extra fronttillägget samma som för närvarande eller 25 % av folkpensionens tidigare tilläggsdel. Nämda belopp är angivna enligt folkpensionsindexnivån 1253 som gäller år 2000.

Vid fastställande av extra fronttillägg är det enligt förslaget meningen att inkomsterna beaktas på det sätt som avses i 32 a § folkpensionslagen.

Enligt förslaget skall såsom sådan årlig inkomst som påverkar procentsatsen på grundval av 4 mom. beaktas också pensioner som betalas från utlandet; livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst beaktas inte. Dessa förmåner har på motsvarande sätt inverkan vid fastställande av inkomster som ligger till grund för extra fronttillägg.

Det extra fronttillägget enligt fullt belopp avses enligt förslaget år 2000 uppgå till 793—984 mark per månad, beroende på familjeförhållanden och kommungrupp. Förhöjningen avses sålunda vara högst ca 352—437 mark per månad. Det extra fronttillägget är skattefri inkomst.

Det föreslås att paragrafens uppbyggnad ändras så, att bestämmelsen om fastställande av extra fronttillägg i fråga om veteraner som får uppskjuten eller förtida ålderspension överförs från nuvarande 2 mom. till 3 mom. och att bestämmelsen om de inkomster som ligger till grund för extra fronttillägg överförs till 4 mom. Nuvarande 3 mom. avses bli 5 mom.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

De av reformen föranledda kostnaderna beräknas för statens del på årsnivå år 2000 uppgå till ca 46 milj. mk. När reformen träder i kraft den 1 april 2000 beräknas statens tilläggsutgifter år 2000 vara ca 34 milj. mk. Omkring 23 500 förmånstagare beräknas bli delaktiga av förhöjningen när lagen träder i kraft. Beroende på familjeförhållanden och kommungrupp blir förhöjningen högst ca 352—437 mk per månad.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 april

2000, dock så, att förmånsförhöjningarna betalas retroaktivt senast i september 2000. Förmånstagarna skall inte behöva ansöka om förhöjning av det extra fronttillägget, utan avsikten är att förhöjningen skall beviljas på tjänstens vägnar med användning av de uppgifter som påverkar beloppet av extra fronttillägg och som folkpensionsanstalten förfogar över.

I ikraftträdelsebestämmelsen anges att de markbelopp om vilka bestäms i lagen skall motsvara det poängtal för det officiella levnadskostnadsindex enligt vilket storleken av de folkpensioner som skulle betalas i januari 1986 har beräknats.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 9 a § lagen om frontmannapension

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 januari 1977 om frontmannapension (119/1997) 9 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 983/1996, samt

fogas till 9 a §, sådan den lyder i lagarna 1494/1995 och 983/1996, nya 3 och 4 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 5 mom., som följer:

9 a §

Det extra fronttillägget är till fullt belopp 45 procent, dock minst 25 procent, av den del av folkpensionen som överstiger 3 868,32 mark om året. Om personen i fråga har inkomst som avses i 26 och 27 § folkpensionslagen, sjunker den ovan nämnda procentsatsen om 45 procent med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 230 mark upp till inkomstgränsen enligt 26 § 1 mom. folkpensionslagen och därefter med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 569 mark. Vid fastställande av extra fronttillägg beaktas inkomsten på samma sätt som vid fastställande av folkpension.

Om folkpensionen enligt 25 a § folkpensionslagen har skjutits upp eller tidigare lagts, höjs nämnda belopp på 3 868,32 mark med uppskovsprocenten eller minskas det med tidigareläggningsprocenten.

Det extra fronttillägget för den som får livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst bestäms dock utgående från en så stor del av folkpensionen över nämnda

belopp som skulle betalas, om livräntan inte hade beaktats då folkpensionen bestämdes. Det extra fronttillägget för den som får pension eller någon annan därmed jämförbar fortlöpande förmån från utlandet bestäms utgående från en så stor del av folkpensionen som överstiger nämnda belopp och som skulle betalas, om de nämnda inkomsterna skulle beaktas när folkpensionen bestäms. Det extra fronttillägget är dock alltid minst 20 mark.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2000.

Förhöjningen av extra fronttillägg enligt denna lag beviljas utan ansökan med användning av de uppgifter som påverkar beloppet av extra fronttillägg och som folkpensionsanstalten förfogar över. Höjningen av det extra fronttillägget betalas retroaktivt senast i september 2000.

De markbelopp om vilka bestäms i denna lag motsvarar det poängtal för det officiella levnadskostnadsindexet enligt vilket storleken av de folkpensioner som skulle betalas i januari 1986 har beräknats.

Helsingfors den 17 mars 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Lag

om ändring av 9 a § lagen om frontmannapension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 januari 1977 om frontmannapension (119/1997) 9 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 983/1996, samt
fogas till 9 a §, sådan den lyder i lagarna 1494/1995 och 983/1996, nya 3 och 4 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 5 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 a §

Det extra fronttillägget är 25 procent av den del av folkpensionen som överstiger 3 868,32 mark om året. Om folkpensionen enligt 25 a § folkpensionslagen har skjutits upp eller tidigare lagts, höjs nämnda belopp med uppskovsprocenten eller minskas det med tidigareläggningsprocenten. Det extra fronttillägget för den som får livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst bestäms dock utgående från en så stor del av folkpensionen över nämnda belopp som skulle betalas, om livräntan inte hade beaktats då folkpensionen bestämdes. Det extra fronttillägget för den som får pension eller någon annan därmed jämförbar fortlöpande förmån från utlandet bestäms utgående från en så stor del av folkpensionen som överstiger nämnda belopp och som skulle betalas, om de nämnda inkomsterna skulle beaktas när folkpensionen bestäms. Det extra fronttillägget är dock alltid minst 20 mark.

Det extra fronttillägget är till fullt belopp 45 procent, dock minst 25 procent, av den del av folkpensionen som överstiger 3 868,32 mark om året. Om personen i fråga har inkomst som avses i 26 och 27 § folkpensionslagen, sjunker den ovan nämnda procentsatsen om 45 procent med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 230 mark upp till inkomstgränsen enligt 26 § 1 mom. folkpensionslagen och därefter med en procentenhet för varje årligt inkomstbelopp på 569 mark. Vid fastställande av extra fronttillägg beaktas inkomsten på samma sätt som vid fastställande av folkpension.

Om folkpensionen enligt 25 a § folkpensionslagen har skjutits upp eller tidigare lagts, höjs nämnda belopp på 3 868,32 mark med uppskovsprocenten eller minskas det med tidigareläggningsprocenten.

Det extra fronttillägget för den som får livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst bestäms dock utgående från en så stor del av folkpensionen över nämnda belopp som skulle betalas, om livräntan inte hade beaktats då folkpensionen bestämdes. Det extra fronttillägget för den som får pension eller någon annan därmed jämförbar fortlöpande förmån från utlandet bestäms utgående från en så stor del av folkpensio-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

nen som överstiger nämnda belopp och som skulle betalas, om de nämnda inkomsterna skulle beaktas när folkpensionen bestäms. Det extra fronttillägget är dock alltid minst 20 mark.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2000.

Förhöjningen av extra fronttillägg enligt denna lag beviljas utan ansökan med användning av de uppgifter som påverkar beloppet av extra fronttillägg och som folkpensionsanstalten förfogar över. Höjningen av det extra fronttillägget betalas retroaktivt senast i september 2000.

De markbelopp om vilka bestäms i denna lag motsvarar det poängtal för det officiella levnadskostnadsindexet enligt vilket storleken av de folkpensioner som skulle betalas i januari 1986 har beräknats.
